ODLUKA (EU) 2024/867 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 13. ožujka 2024.

o ovlašćivanju Francuske Republike da u pregovorima dogovori, potpiše i sklopi međunarodni sporazum o zahtjevima u pogledu sigurnosti i interoperabilnosti izravne veze ispod Engleskog kanala

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Ugovorom između Francuske Republike i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o izgradnji i upravljanju od strane privatnih koncesionara izravnom vezom ispod Engleskog kanala, potpisanim u Canterburyju 12. veljače 1986. („Ugovor iz Canterburyja”), osnovana je Međuvladina komisija koja nadzire sva pitanja u vezi s izgradnjom i upravljanjem izravnom vezom ispod Engleskog kanala („Međuvladina komisija”).

(2) Od isteka prijelaznog razdoblja predviđenoga Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ([3]) upravitelj infrastrukture izravne veze ispod Engleskog kanala i željeznički prijevoznici koji prometuju izravnom vezom ispod Engleskog kanala podliježu dvama zasebnim pravnim okvirima za sigurnost željeznica i interoperabilnost željezničkog sustava.

(3) Pismom od 16. srpnja 2020. Francuska Republika zatražila je od Unije ovlaštenje da u pregovorima dogovori i sklopi međunarodni sporazum s Ujedinjenom Kraljevinom o zahtjevima u pogledu sigurnosti i interoperabilnosti izravne veze ispod Engleskog kanala. U skladu s tim zahtjevom Odlukom (EU) 2020/1531 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) Francuska Republika ovlaštena je da u pregovorima dogovori sporazum kako bi se osigurala jedinstvena i dinamična primjena prava Unije, posebno Uredbe (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) te direktiva

([1]) SL C, C/2023/879, 8.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/879/oj.
([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 7. veljače 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. ožujka 2024.
([3]) SL L 29, 31.1.2020., str. 7.
([4]) Odluka (EU) 2020/1531 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2020. o ovlašćivanju Francuske da u pregovorima dogovori, potpiše i sklopi međunarodni sporazum o dopuni Ugovora između Francuske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o izgradnji i upravljanju od strane privatnih koncesionara izravnom vezom ispod Engleskog kanala (SL L 352, 22.10.2020., str. 4.).
([5]) Uredba (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 881/2004 (SL L 138, 26.5.2016., str. 1.).

(EU) 2016/797 ([6]) i (EU) 2016/798 ([7]) Europskog parlamenta i Vijeća, na cijeloj izravnoj vezi ispod Engleskog kanala. Osim toga, Odlukom (EU) 2020/1531 utvrđeni su uvjeti pod kojima bi Međuvladina komisija mogla nastaviti ispunjavati ulogu nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost koje je odgovorno za dio izravne veze ispod Engleskog kanala u nadležnosti Francuske Republike.

(4) Iz pregovora između Francuske Republike i Ujedinjene Kraljevine postalo je jasno da sporazum pod uvjetima utvrđenima u toj odluci neće dovesti do dogovora koji je zadovoljavajući za obje stranke. Stoga je Francuska Republika pismom od 23. ožujka 2023. izrazila svoju namjeru da u pregovorima dogovori i sklopi drukčiji sporazum. Stoga se predlaže da se dodijeli alternativno ovlaštenje.

(5) Međunarodni sporazum s trećom zemljom o sigurnosti željeznica i interoperabilnosti željezničkog sustava u prekograničnim situacijama mogao bi utjecati na područje koje je u velikoj mjeri obuhvaćeno pravom Unije, a posebno Uredbom (EU) 2016/796 i direktivama (EU) 2016/798 i (EU) 2016/797. Stoga je svaki takav sporazum u isključivoj vanjskoj nadležnosti Unije. Države članice mogu u pregovorima dogovoriti ili sklopiti takav sporazum samo ako ih za to ovlasti Unija u skladu s člankom 2. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). S obzirom na to da se takav sporazum odnosi na područja obuhvaćena postojećim pravom Unije u području prometa, također je potrebno da takvo ovlaštenje dodijeli zakonodavac Unije u skladu sa zakonodavnim postupkom iz članka 91. UFEU-a.

(6) S obzirom na poseban položaj izravne veze ispod Engleskog kanala kao željezničke veze sa složenom inženjerskom građevnom konstrukcijom koja se djelomično nalazi na državnom području Francuske Republike i djelomično u trećoj zemlji, primjereno je ovlastiti Francusku Republiku da u pregovorima dogovori, potpiše i sklopi međunarodni sporazum s Ujedinjenom Kraljevinom o primjeni usklađenih pravila o sigurnosti i interoperabilnosti izravne veze ispod Engleskog kanala („Sporazum”) kojim se osigurava suradnja između francuskog nacionalnog tijela nadležnog za sigurnost, odnosno Javne ustanove za sigurnost željeznica („Établissement Public de Sécurité Ferroviaire” - EPSF), i nacionalnog tijela Ujedinjene Kraljevine nadležnog za sigurnost, odnosno Ureda za željeznice i ceste („Office of Rail and Road” - ORR).

(7) Dio izravne veze ispod Engleskog kanala u nadležnosti Francuske Republike trebao bi i dalje podlijegati pravu Unije. Trebalo bi zaštititi načelo nadređenosti prava Unije i, ako je to primjenjivo, načelo izravnog učinka prava Unije te odgovarajuće nadležnosti institucija i tijela Unije.

(8) Sporove između Francuske Republike i Ujedinjene Kraljevine u vezi s primjenom Sporazuma ne bi trebalo podnositi arbitražnom sudu osnovanom člankom 19. Ugovora iz Canterburyja niti bilo kojem drugom pravno obvezujućem mehanizmu za rješavanje sporova.

(9) U skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2016/796 Agencija Europske unije za željeznice trebala bi i dalje imati isključivu odgovornost za funkcije i ovlasti koje su joj dodijeljene, a EPSF bi u skladu s člankom 16. Direktive (EU) 2016/798 i dalje trebao biti neovisan u donošenju odluka. Stoga bi u pogledu pitanja obuhvaćenih Sporazumom ulogu Međuvladine komisije i Tijela za sigurnost osnovanih Ugovorom iz Canterburyja trebalo ograničiti na koordinaciju aktivnosti EPSF-a i ORR-a. U skladu s pravom Unije regulatorni akti Međuvladine komisije i Tijela za sigurnost ni njihovi učinci ne bi trebali utjecati na autonomiju EPSF-a u donošenju odluka.

(10) Kako bi se osiguralo da se pravo Unije u svakom trenutku pravilno provodi na dijelu izravne veze ispod Engleskog kanala koji je u nadležnosti Francuske Republike te kako bi se osiguralo da Komisija može nadzirati njegovu primjenu pod kontrolom Suda, među ostalim i u hitnim okolnostima, Francuska Republika trebala bi zadržati pravo na jednostranu suspenziju ili otkazivanje Sporazuma.

([6]) Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (SL L 138, 26.5.2016., str. 44.).

([7]) Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (SL L 138, 26.5.2016., str. 102.).

(11) Kako bi se u obzir uzele moguće buduće izmjene prava Unije, osobito Uredbe (EU) 2016/796 i direktiva (EU) 2016/797 i (EU) 2016/798, Sporazumom bi trebalo također predvidjeti pravila za njegovu izmjenu. Komisiju bi trebalo ovlastiti da Francuskoj Republici odobri da izmijeni Sporazum u skladu s u njemu utvrđenim postupkom izmjene, pod uvjetom da su takve izmjene ograničene na prilagodbe kojima bi se uzele u obzir izmjene u pravu Unije.

(12) U interesu Unije, Francusku Republiku trebalo bi također ovlastiti da u pregovorima dogovori daljnje izmjene sporazuma sklopljenog na temelju ovlaštenja u ovoj Odluci, uzimajući u obzir uvjete utvrđene u Odluci (EU) 2020/1531. Ovlaštenje koje je Unija dodijelila u Odluci (EU) 2020/1531 trebalo bi stoga ostati valjano u onoj mjeri u kojoj bi se Sporazum sklopljen na temelju ovog ovlaštenja mogao izmijeniti kako bi se uzeli u obzir uvjeti utvrđeni u toj odluci,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ovom se Odlukom utvrđuju uvjeti pod kojima se Francusku Republiku ovlašćuje da u pregovorima dogovori, potpiše i sklopi, a u budućnosti i izmijeni, međunarodni sporazum s Ujedinjenom Kraljevinom o zahtjevima u pogledu sigurnosti i interoperabilnosti izravne veze ispod Engleskog kanala te o suradnji između Établissement Public de Sécurité Ferroviaire (EPSF) i Office of Rail and Road (ORR) („Sporazum”).

Sporazum mora ispunjavati uvjete utvrđene u člancima 2. i 3. ove Odluke.

Članak 2.

Kad je riječ o dijelu izravne veze ispod Engleskog kanala u nadležnosti Francuske Republike, Sporazum mora ispunjavati sljedeće uvjete:

(a) Sporazum mora u svim aspektima biti usklađen s pravom Unije. Mora se osigurati poštovanje načela nadređenosti prava Unije i, ako je to primjenjivo, načela izravnog učinka prava Unije;

(b) sporovi između Francuske Republike i Ujedinjene Kraljevine u vezi s primjenom Sporazuma ne smiju se podnositi arbitražnom sudu osnovanom člankom 19. Ugovora iz Canterburyja niti bilo kojem drugom pravno obvezujućem mehanizmu za rješavanje sporova;

(c) Francuska Republika zadržava pravo jednostrane suspenzije ili otkazivanja Sporazuma kako bi se osigurala potpuna, pravilna i brza primjena prava Unije na dijelu izravne veze ispod Engleskog kanala u njezinoj nadležnosti;

(d) u Sporazumu se predviđa mehanizam za njegovu izmjenu kako bi ga se prilagodilo izmjenama u pravu Unije;

(e) moraju biti osigurani neovisnost i odgovarajuće ovlasti koje su pravom Unije dodijeljeni Agenciji Europske unije za željeznice i EPSF-u, kao nacionalnom tijelu nadležnom za sigurnost u smislu Direktive (EU) 2016/798, te posebno:

— akti ORR-a priznaju se za potrebe Sporazuma samo u pitanjima u kojima je sklopljen raniji sporazum na temelju članka 14. stavka 5. Direktive 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([8]),

— jednakovrijednost akata ORR-a priznaje se samo ako je to predviđeno u Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF), i

— u pogledu pitanja koja su obuhvaćena područjem primjene Sporazuma, u skladu s pravom Unije zadaće i ovlasti Međuvladine komisije i Tijela za sigurnost osnovanih Ugovorom iz Canterburyja ne smiju utjecati na autonomiju EPSF-a u donošenju odluka.

([8]) Direktiva 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o uspostavi jedinstvenog europskog željezničkog prostora (SL L 343, 14.12.2012., str. 32.).

Članak 3.

Francuska Republika redovito obavješćuje Komisiju o pregovorima s Ujedinjenom Kraljevinom o Sporazumu te, prema potrebi, poziva Komisiju da sudjeluje kao promatrač.

Po završetku pregovora Francuska Republika Komisiji podnosi nacrt postignutog sporazuma. Komisija o tom nacrtu postignutog sporazuma odmah obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

U roku od mjesec dana od podnošenja Komisiji nacrta sporazuma Komisija donosi odluku o tome jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 2. Komisija o donošenju takve odluke obavješćuje Europski parlament i Vijeće. Ako Komisija zaključi da su ti uvjeti ispunjeni, Francuska Republika može potpisati i sklopiti odgovarajući sporazum.

Francuska Republika dostavlja primjerak potpisanog Sporazuma Komisiji u roku od mjesec dana od njegova stupanja na snagu ili, ako se Sporazum treba privremeno primjenjivati, u roku od mjesec dana od početka njegove privremene primjene.

Članak 4.

Tijekom trajanja Sporazuma Francuska Republika osigurava potpunu, pravilnu i brzu primjenu prava Unije na dijelu izravne veze ispod Engleskog kanala u njezinoj nadležnosti. Francuska Republika u tom pogledu poduzima odgovarajuće mjere, uključujući, prema potrebi, suspenziju ili otkazivanje Sporazuma.

Članak 5.

1. Francusku Republiku ovlašćuje se da u pregovorima dogovori izmjene Sporazuma u skladu s postupkom utvrđenim u stavcima 3. i 4. ovog članka, pod uvjetom da su takve izmjene potrebne radi prilagodbe Sporazuma budućim izmjenama u pravu Unije, a posebno izmjenama Uredbe (EU) 2016/796 i direktiva (EU) 2016/797 i (EU) 2016/798 te također pod uvjetom da su takve izmjene potrebne kako bi se osigurala potpuna, ispravna i brza primjena prava Unije na dijelu izravne veze ispod Engleskog kanala koji je u njezinoj nadležnosti.

2. Francusku Republiku također se ovlašćuje da u pregovorima dogovori daljnje izmjene Sporazuma u skladu s postupkom utvrđenim u stavcima 3. i 4. ovog članka kako bi se osiguralo da Sporazum ispunjava uvjete utvrđene u članku 1. Odluke (EU) 2020/1531.

3. Francuska Republika redovito obavješćuje Komisiju o svim pregovorima s Ujedinjenom Kraljevinom o izmjenama Sporazuma te, prema potrebi, poziva Komisiju da sudjeluje kao promatrač. Francuska Republika Komisiji dostavlja predviđene izmjene i njihovo objašnjenje. Komisija o tome odmah obavješćuje Europski parlament i Vijeće. Francuska Republika dostavlja sve dodatne informacije o predviđenim izmjenama koje zatraži Komisija.

4. U roku od tri mjeseca od podnošenja Komisiji predviđenih izmjena i njihova objašnjenja Komisija donosi odluku o tome jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. ovog članka i u članku 2. Ako Komisija odluči da su ti uvjeti ispunjeni, Komisija o donošenju takve odluke obavješćuje Europski parlament i Vijeće, a Francuska Republika može nastaviti s izmjenom Sporazuma. Primjerak izmijenjenog Sporazuma dostavlja se Komisiji u roku od mjesec dana od stupanja na snagu izmjene ili, ako se izmjena treba privremeno primjenjivati, u roku od mjesec dana od početka njezine privremene primjene.

Članak 6.

Odluka (EU) 2020/1531 i dalje se primjenjuje u mjeri navedenoj u članku 5. stavku 2.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena Francuskoj Republici.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. ožujka 2024.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednica*
R. METSOLA	H. LAHBIB